

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΑΞΗΣ
(SIBIU, ΡΟΥΜΑΝΙΑ, 8.9.2007)

ΦΩΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΦΑΙΝΕΙ ΠΑΣΙ

Εμείς, οι Χριστιανοί προσκυνητές από όλη την Ευρώπη και πέραν αυτής, είμαστε μάρτυρες της μεταμορφωτικής δύναμης αυτού του φωτός, που είναι ισχυρότερο από το σκοτάδι, και το αναγγέλλουμε ως ελπίδα, που αγκαλιάζει τα πάντα για τις Εκκλησίες μας, για όλη την Ευρώπη και για ολόκληρο τον κόσμο.

Στο όνομα του Τριαδικού μας Θεού, του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, συγκεντρωθήκαμε στην πόλη του Sibiu της Ρουμανίας (4-9 Σεπτεμβρίου 2007). Αυτή η Τρίτη Ευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη σφραγίσθηκε ιδιαίτερα από τον πλούτο της Ορθόδοξης πνευματικότητας και παράδοσης. Ενθυμούμαστε και ανανεώνουμε τις σοβαρές δεσμεύσεις που λάβαμε ήδη στη Βασιλεία και το Γκρατς και λυπούμαστε που μέχρι τώρα αποτύχαμε να εκπληρώσουμε μερικές από αυτές. Όμως, η εμπιστοσύνη μας στη μεταμορφωτική ενέργεια του φωτός του Χριστού είναι ισχυρότερη από το σκοτάδι της παραίτησης, τη μοιρολατρία, το φόβο και την αδιαφορία.

Η Τρίτη Ευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξή μας άρχισε το 2006 στη Ρώμη και συνεχίστηκε το 2007 στη Βιττεμβέργη. Αυτό το οικουμενικό προσκύνημα περιέλαβε πολλές τοπικές συναντήσεις και εκείνες των Ορθοδόξων Εκκλησιών στη Ρόδο και των νέων στο St. Maurice. Καλωσορίζουμε με χαρά τη δέσμευση και τη συμβολή των νέων στη Σύναξη. Με τη βοήθεια και τη στήριξη της Οικουμενικής Χάρτας, η Σύναξή μας συνέχισε το έργο που ξεκίνησε σε προηγούμενες συνάξεις και έγινε ευκαιρία για ανταλλαγή δώρων και αμοιβαίο εμπλουτισμό.

Δεν είμαστε μόνοι μας σ' αυτό το προσκύνημα. Ο Χριστός είναι μαζί μας και μέσα στο νέφος των μαρτύρων (Εβρ. 12, 1), οι σύγχρονοι μάρτυρες μας συνοδεύουν: η μαρτυρία της ζωής και του θανάτου

τους μας εμπνέει και ατομικά και συλλογικά. Σε κοινωνία μαζί τους, δεσμευόμαστε να επιτρέψουμε στο φως του μεταμορφωμένου Χριστού να λάμψει μέσα από τη δική μας μαρτυρία, που είναι βαθιά ριζωμένη στην προσευχή και την αγάπη. Αυτή είναι η ταπεινή μας ανταπόκριση στη θυσία της ζωής τους.

Το φως του Χριστού μέσα στην Εκκλησία

Το φως του Χριστού μας οδηγεί να ζήσουμε για άλλους και σε κοινωνία μεταξύ μας. Η μαρτυρία μας στην ελπίδα και την ενότητα για την Ευρώπη και τον κόσμο θα είναι αξιόπιστη μόνο εάν συνεχίσουμε το ταξίδι μας προς την ορατή ενότητα. Η ενότητα δεν είναι ομοιομορφία. Το να δοκιμάζουμε εκ νέου αυτή την κοινωνία και να ανταλλάσσουμε εκείνα τα πνευματικά δώρα που ενεργοποίησαν την οικουμενική κίνηση από το ξεκίνημά της, αποτελεί μια τεράστια αξία.

Στο Sibiu αισθανθήκαμε ξανά την οδυνηρή πληγή της διαίρεσης μεταξύ των Εκκλησιών μας. Αυτό αφορά επίσης την αντίληψή μας για την Εκκλησία και την ενότητά της. Οι σαφείς ιστορικές και πολιτιστικές εξελίξεις στην Ανατολική και Δυτική Χριστιανοσύνη συνέβαλαν σ' αυτές τις διαφορές και η κατανόησή τους απαιτεί την επείγουσα προσοχή μας και τον συνεχή μας διάλογο.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι η ευρύτερη Χριστιανική μας οικογένεια πρέπει να ασχοληθεί με θεωρητικά θέματα και πρέπει επίσης να αναζητήσει μια γενική συμφωνία πάνω σε ηθικές αξίες που προήλθαν από το Ευαγγέλιο και από ένα αξιόπιστο τρόπο ζωής που με χαρά μαρτυρεί το φως του Χριστού στον προκλητικό σύγχρονο εκκοσμικευμένο κόσμο, μέσα στην ιδιωτική αλλά και στη δημόσια ζωή.

Η Χριστιανική μας πνευματικότητα είναι ένας πολύτιμος θησαυρός. Όταν τον ανοίξει κανείς, φανερώνεται η ποικιλία του πλούτου του και οι καρδιές μας ανοίγονται στην ομορφιά του προσώπου του Ιησού και στη δύναμη της προσευχής. Μόνο αν είμαστε πιο κοντά στον Κύριό μας Ιησού Χριστό, μπορούμε να πλησιάσουμε πιο κοντά ο ένας

στον άλλο και να βιώσουμε την αληθινή κοινωνία. Είναι αδύνατο να μη μοιραστούμε αυτό τον πλούτο με όλους τους άνδρες και τις γυναίκες που αναζητούν φως σ' αυτή την ήπειρο. Οι πνευματικοί άνδρες και γυναίκες αρχίζουν με τη δική τους μετάνοια και αυτό οδηγεί στη μεταμόρφωση του κόσμου. Η μαρτυρία μας για το φως του Χριστού είναι μια πιστή δέσμευση να ακούσουμε, να βιώσουμε και να μοιραστούμε τις ιστορίες μας ζωής και ελπίδας, που μας έχουν διαμορφώσει ως ακολούθους του Χριστού.

Πρώτη Σύσταση: Συστήνουμε την ανανέωση της αποστολής μας ως πιστοί και ως Εκκλησίες για να αναγγέλλουμε το Χριστό ως το Φως και το Σωτήρα του κόσμου.

Δεύτερη Σύσταση: Συστήνουμε τη συνέχιση της συζήτησης για την αμοιβαία αναγνώριση του βαπτίσματος, υπολογίζοντας τις σημαντικές προόδους για το θέμα σε αρκετές χώρες και γνωρίζοντας καλά ότι το ζήτημα είναι στενά συνδεδεμένο με την κατανόηση της Ευχαριστίας, της Χειροτονίας και της Εκκλησιολογίας γενικότερα.

Τρίτη Σύσταση: Συστήνουμε την εξεύρεση τρόπων και δραστηριοτήτων, που μπορούν να μας ενώσουν: η προσευχή του ενός για τον άλλο και την ενότητα, τα οικουμενικά προσκυνήματα, η κοινή θεολογική διαμόρφωση και μελέτη, οι κοινωνικές και διακονικές πρωτοβουλίες, οι πολιτιστικοί σχεδιασμοί, η υποστήριξη της κοινωνικής ζωής με βάση τις Χριστιανικές αξίες.

Τέταρτη Σύσταση: Συστήνουμε την πλήρη συμμετοχή όλου του λαού του Θεού στη ζωή των Εκκλησιών μας και, σ' αυτή τη Σύναξη ιδιαίτερα, σημειώνουμε την έκκληση των νέων, των ηλικιωμένων, των εθνικών μειονοτήτων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Το φως του Χριστού για την Ευρώπη

Πιστεύουμε ότι κάθε άνθρωπος ον δημιουργήθηκε κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση Θεού (Γεν. 1, 27) και αξίζει τον ίδιο βαθμό σεβασμού και αγάπης, παρά τις διαφορές πίστης, κουλτούρας, ηλικίας, φύλου η εθνικής προέλευσης, από την αρχή της ζωής μέχρι το φυσικό της τέλος. Γνωρίζοντας καλά ότι οι κοινές μας ρίζες είναι πιο βαθιές από τις διαιρέσεις μας, ενώ αναζητούμε την ανανέωση και την ενότητα και το ρόλο των Εκκλησιών στη σημερινή Ευρωπαϊκή κοινωνία,

εστίασαμε την προσοχή μας στη συνάντησή μας με ανθρώπους άλλων θρησκειών. Γνωρίζοντας ειδικότερα τη μοναδική μας σχέση με τους Εβραίους ως λαό της Διαθήκης, απορρίπτουμε κάθε μορφή σύγχρονου Αντισημιτισμού και, μαζί τους, θα καταστήσουμε την Ευρώπη μια ήπειρο ελεύθερη από κάθε μορφή βίας. Υπήρξαν περιοδοί βίαιων συγκρούσεων στην Ευρωπαϊκή μας ιστορία, υπήρξαν όμως επίσης περιοδοί ειρηνικής συνύπαρξης μεταξύ ανθρώπων όλων των θρησκειών. Σήμερα δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση πέρα από το διάλογο: όχι συμβιβασμός, αλλά ένας διάλογος ζωής όπου να μπορούμε να πούμε την αλήθεια εν αγάπη. Όλοι χρειαζόμαστε να μάθουμε περισσότερα για όλες τις θρησκείες, και οι συστάσεις της Οικουμενικής Χάρτας θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω. Καλούμε τους Χριστιανούς συναδέλφους μας και όλους εκείνους που πιστεύουν στο Θεό να σεβαστούν το δικαίωμα των άλλων ανθρώπων για θρησκευτική ελευθερία και να εκφράσουν την αλληλεγγύη μας στις Χριστιανικές κοινότητες που ζουν στη Μέση Ανατολή, το Ιράκ και οπουδήποτε αλλού στον κόσμο ως θρησκευτικές μειονότητες και αισθάνονται ότι η ίδια τους η ύπαρξη απειλείται.

Καθώς συναντούμε το Χριστό στους αδελφούς και τις αδελφές μας που βρίσκονται σε ανάγκη (Ματθ. 25, 44-45), φωτιζόμενους μαζί μας συγχρόνως από το φως του Χριστού, εμείς οι Χριστιανοί, σύμφωνα με τις βιβλικές εντολές για την ενότητα της Ανθρωπότητας (Γεν. 1, 26-27), δεσμευόμαστε να μετανοήσουμε για το αμάρτημα του αποκλεισμού, να εμβαθύνουμε την κατανόησή μας για τη «διαφορετικότητα», να υπερασπίσουμε την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα κάθε ανθρωπίνου όντος και να εξασφαλίσουμε προστασία για εκείνους που την χρειάζονται, να μοιραστούμε το φως του Χριστού που άλλοι φέρνουν στην Ευρώπη, να κάνουμε έκκληση στα Ευρωπαϊκά κράτη να παύσουν την αδικαιολόγητη διοικητική παρακράτηση των μεταναστών, να κάνουμε κάθε προσπάθεια να εξασφαλίσουμε την τακτική μετανάστευση, την ένταξη των μεταναστών, των φυγάδων και εκείνων που ζητούν άσυλο, να υποστηρίξουμε την αξία της οικογενειακής ενότητας και να καταπολεμήσουμε την παράνομη διακίνηση ανθρωπίνων όντων και την εκμετάλλευση ατόμων που έχουν διακινηθεί παράνομα.

Καλούμε τις Εκκλησίες να αυξήσουν την ποιμαντική τους φροντίδα για τους ευάλωτους μετανάστες.

Πέμπτη Σύσταση: Συστήνουμε ότι οι Εκκλησίες μας πρέπει να αναγνωρίσουν ότι οι Χριστιανοί μετανάστες δεν είναι απλώς οι αποδέκτες θρησκευτικής φροντίδας, αλλά ότι μπορούν να παίξουν ένα πλήρη και ενεργό ρόλο μέσα στη ζωή της Εκκλησίας και της κοινωνίας., να προσφέρουν καλύτερη ποιμαντική φροντίδα για μετανάστες, για εκείνους που ζητούν άσυλο και για φυγάδες, και να προωθήσουν τα δικαιώματα των εθνικών μειονοτήτων στην Ευρώπη, και ιδιαίτερα των *Ρόμα*.

Πολλοί από εμάς είμαστε ευγνώμονες γιατί βιώσαμε βαθιές αλλαγές στην Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες. Η Ευρώπη είναι μεγαλύτερη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως Χριστιανοί μοιραζόμαστε την ευθύνη για τη διαμόρφωση της Ευρώπης ως ηπείρου ειρήνης, αλληλεγγύης, συμμετοχής και βιωσιμότητας. Εκτιμούμε τη δέσμευση των Ευρωπαϊκών Θεσμών, συμπεριλαμβάνοντας την Ε.Ε., το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον OSCE, για ένα ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις Εκκλησίες της Ευρώπης. Οι ανώτεροι πολιτικοί εκπρόσωποι της Ευρώπης μας τίμησαν με την παρουσία τους και επιπλέον εξέφρασαν μεγάλο ενδιαφέρον για το έργο μας. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε την πρόκληση να φέρουμε πνευματικές δυνάμεις μέσα σ' αυτό το διάλογο. Η Ευρώπη ήταν αρχικά ένα πολιτικό σχέδιο για να εξασφαλιστεί ειρήνη και τώρα χρειάζεται να γίνει μια Ευρώπη των λαών, περισσότερο από ένας οικονομικός χώρος.

Έκτη Σύσταση: Συστήνουμε την ανάπτυξη της *Οικουμενικής Χάρτας* ως ένα παρακινητικό οδηγό για το οικουμενικό μας ταξίδι μέσα στην Ευρώπη.

Το φως του Χριστού για όλο τον κόσμο

Ο Λόγος του Θεού ανησυχεί και εμάς και την Ευρωπαϊκή μας κουλτούρα: αυτοί που ζουν, δε θα 'πρεπε πια να ζουν για τους

εαυτούς τους, αλλά για Εκείνον που πέθανε και επιπλέον αναστήθηκε γι' αυτούς! Οι Χριστιανοί πρέπει να 'ναι ελεύθεροι απ' το φόβο και την αχόρταγη πλεονεξία που μας κάνει να ζούμε για τους εαυτούς μας, αδύναμοι, στενοκέφαλοι και κλειστοί. Ο Λόγος του Θεού μας προσκαλεί να αποφύγουμε την κατασπατάληση της πολύτιμης κληρονομιάς εκείνων που τα τελευταία εξήντα χρόνια εργάστηκαν για ειρήνη και ενότητα στην Ευρώπη. Η ειρήνη είναι ένα υπέροχο και πολύτιμο δώρο. Ολόκληρες χώρες επιθυμούν την ειρήνη. Ολόκληροι λαοί περιμένουν ν' απελευθερωθούν από τη βία και τον τρόμο. Εμείς επειγόντως δεσμευόμαστε να ανανεώσουμε τις προσπάθειές μας προς αυτό το στόχο. Αποκηρύσσουμε τον πόλεμο ως μέσο επίλυσης συγκρούσεων, προωθούμε μη-βίαια μέσα για τη λύση συγκρούσεων και ανησυχούμε για το στρατιωτικό εφοπλισμό. Η βία και η τρομοκρατία στο όνομα της θρησκείας είναι μια άρνηση της θρησκείας.

Το Φως του Χριστού λάμπει στον όρο «δικαιοσύνη», συνδέοντάς τον με το θείο έλεος. Έτσι φωτισμένος διαφεύγει κάθε διφορούμενο πρόσχημα. Παντού στον κόσμο κι επίσης στην Ευρώπη η παρούσα διαδικασία της ριζοσπαστικής παγκοσμιοποίησης της αγοράς βαθαίνει τη διαίρεση της ανθρώπινης κοινωνίας ανάμεσα σε κερδισμένους και χαμένους, ζημιώνει την αξία αμέτρητων ανθρώπων, έχει καταστροφικές οικολογικές επιπτώσεις και ιδιαίτερα σχετικά με την αλλαγή του κλίματος δεν είναι συμβατή με τη βιωσιμότητα του μέλλοντος του πλανήτη μας.

Έβδομη Σύσταση: Παρακινούμε όλους τους Ευρωπαϊούς Χριστιανούς να στηρίξουν αποτελεσματικά τους Στόχους Ανάπτυξης της Χιλιετίας (Millennium Development Goals) ως ένα επείγον πρακτικό βήμα προς ανακούφιση της φτώχειας.

Όγδοη Σύσταση: Συστήνουμε να δημιουργηθεί από τη Συνέλευση των Καθολικών Ιεραρχιών της Ευρώπης (CCEE) και τη Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (CEC/ΚΕΚ), μαζί με τις Εκκλησίες της Ευρώπης και με τις Εκκλησίες άλλων ηπείρων, μια συμβουλευτική διαδικασία, που θα αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή ευθύνη για

οικολογική δικαιοσύνη, στην αντιμετώπιση της απειλής της αλλαγής του κλίματος, στην Ευρωπαϊκή ευθύνη για δίκαιη διαμόρφωση της παγκοσμιοποίησης, στα δίκαια των Ρόμα και άλλων Ευρωπαϊκών εθνικών μειονοτήτων.

Σήμερα, περισσότερο παρά ποτέ, γνωρίζουμε ότι η Αφρική, μια ήπειρος ήδη στενά συνδεδεμένη με τη δική μας ιστορία και το μέλλον μας, βιώνει επίπεδα φτώχειας για τα οποία δε μπορούμε να παραμένουμε αδιάφοροι και αδρανείς. Οι πληγές της Αφρικής άγγιξαν την καρδιά της Σύναξής μας.

Ένατη Σύσταση: Συστήνουμε τη δημιουργία πρωτοβουλιών για τη διαγραφή χρεών και την προώθηση του δίκαιου εμπορίου.

Με τον ειλικρινή και αντικειμενικό διάλογο συμβάλλουμε στην και προωθούμε τη δημιουργία μιας ανανεωμένης Ευρώπης, όπου οι αναλλοίωτες Χριστιανικές αρχές και ηθικές αξίες, που προέρχονται απευθείας από το Ευαγγέλιο, υπηρετούν ως μια μαρτυρία και προωθούν ενεργή ενασχόληση στην Ευρωπαϊκή κοινωνία. Στόχος μας είναι να προωθήσουμε αυτές τις αρχές και τις αξίες, όχι μόνο στην ιδιωτική αλλά και στη δημόσια ζωή. Θα συνεργαστούμε με ανθρώπους άλλων θρησκειών που συμμερίζονται την ανησυχία για τη δημιουργία μιας Ευρώπης αξιών που επίσης ευημερεί και πολιτικά και οικονομικά.

Ανήσυχτοι για τη δημιουργία του Θεού, προσευχόμαστε για μια μεγαλύτερη ευαισθησία και σεβασμό για την υπέροχη ποικιλομορφία της. Εργαζόμαστε ενάντια στην αναίσχυντη εκμετάλλευση, από την οποία «πάσα η κτίσις απεκδέχεται την απολύτρωσιν» (Ρωμ. 8, 22) και δεσμευόμαστε να εργαστούμε για τη συμφιλίωση μεταξύ ανθρωπότητας και φύσης.

Δέκατη Σύσταση: Συστήνουμε να αφιερωθεί η περίοδος από την 1η Σεπτεμβρίου ως την 4^η Οκτωβρίου στην προσευχή για την προστασία της Δημιουργίας και την προώθηση βιώσιμων τρόπων ζωής, που αναστρέφουν τη συμβολή μας στην αλλαγή του κλίματος.

Αποτίοντας φόρον τιμής προς όλους εκείνους που συνέβαλαν σ' αυτό το ταξίδι, ιδιαίτερα δε προς τη νεαρή οικουμένη, που παρακίνησε έντονα αυτή τη σύναξη να ζει θαρραλέα το Ευαγγέλιο, προσευχόμαστε:

Χριστέ, το φως το αληθινόν, το φωτίζον και αγιάζον πάντα άνθρωπον ερχόμενον εις τον κόσμον, σημειωθήτω εφ' ημάς το φως του προσώπου σου, ίνα εν αυτώ οψώμεθα φώς το απρόσιτον. Και κατεύθυνον τα διαβήματα ημών προς εργασίαν των εντολών σου. Σώσον και οδήγησον ημάς εις την αιώνιον βασιλείαν σου, ότι Συ ει ο Δημιουργός ημών, ο Χορηγός και ο Δοτήρ παντός αγαθού, Συ ει η ελπίς ημών και Σοι την δόξαν αναπέμπομεν, νυν και αεί. Αμήν.